

**UCHWAŁA NR XXII/139/12
RADY GMINY HYŻNE**

z dnia 10 października 2012 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na rok 2013.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.) **Rada Gminy postanawia, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013 w brzmieniu jak załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 01 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY HYŻNE**

Stanisław Bator

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXII/139/12

Rady Gminy Hyżne

z dnia 10 października 2012 r.

Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok

Rozdział I. WSTĘP

Podstawę prawną przyjęcia "Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013" stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.). Spośród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, tj. zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Dlatego działania w zakresie zapobiegania problemom alkoholowym i narkomanii i rozwiązywanie ich powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony organów administracji samorządowej.

Realizacja zadań Gminy jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2012.

Rozwiązywanie problemów społecznych zarówno wśród dorosłych, jak i młodzieży oraz podejmowanie działań zapobiegających ich występowaniu, jest jednym z najważniejszych zadań każdej Gminy. Uznając życie obywateli za niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra społeczności gminnej, organy gminy są obowiązane podejmować działania zmierzające do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Głównym celem przedstawionego programu jest ograniczenie picia alkoholu przez osoby niepełnoletnie.

Rozdział II. PODSTAWA PRAWNA

1. Podstawy prawne regulujące zagadnienia z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.)
- 2) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)
- 3) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.),
- 4) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 z późn. zm.)

5) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).

2. Wyżej przytoczone akty prawne nakładają na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania. Mają na celu również inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć prowadzących do zmiany obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, a także działań na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

Rozdział III. PODMIOTY REALIZUJĄCE PROGRAM

1. Prowadzenie i koordynacja spraw związanych z realizacją Programu należy do Sekretarza Gminy Hyżne.

2. W realizacji Programu uczestniczą osoby fizyczne i prawne, podmioty, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz szkoły publiczne.

3. Program realizują również Urząd Gminy Hyżne, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hyżnem.

Rozdział IV. GŁÓWNE ZADANIA

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Na mocy artykułu 21 ust. 1 ustawy leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w placówkach lecznictwa odwykowego. Od takich osób nie pobiera się opłat za świadczenia w zakresie terapii uzależnienia od alkoholu (art. 21 ust. 3 ustawy). Koszty związane z leczeniem alkoholowym i prowadzeniem psychoterapii pokrywa Narodowy Fundusz Zdrowia (za pacjentów ubezpieczonych i za pacjentów nieubezpieczonych), natomiast koszty dojazdu do placówek pokrywane są ze środków uzyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu. Podstawowym zadaniem samorządu terytorialnego jest zwiększanie dostępności terapii zwalczającej uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia dla mieszkańców gminy. Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność jakichkolwiek innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

1) Zadania programu:

- a) Udzielanie informacji na temat możliwości leczenia uzależnienia, motywowanie do podjęcia psychoterapii w placówkach lecznictwa odwykowego, udzielanie informacji o działających grupach wsparcia,
- b) Umożliwienie kontaktu osób nadużywających alkohol oraz współuzależnionych z psychologiem, lekarzem oraz specjalistą terapii uzależnień,
- c) Podejmowanie czynności zmierzających do wydania orzeczenia sądu o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce lecznictwa otwartego bądź szpitalnego, ponoszenie kosztów sporządzania opinii przez biegłych psychiatrę i psychologa w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, pokrywanie opłat za złożenie wniosku do Sądu Rejonowego w Rzeszowie.
- d) Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych dla Szkół, GOPS, Ośrodków Zdrowia, świetlic profilaktycznych, Policji.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy i jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Wychowywanie się w rodzinie, w której istnieje problem alkoholowy skutkuje dramatycznymi konsekwencjami dla rozwoju psychicznego i fizycznego dzieci i młodzieży. W przyszłości będą one stanowiły tzw. grupy ryzyka pod względem prawdopodobieństw uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

1) Zadania programu:

- a) Podejmowanie interwencji prawno - administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych przez picie alkoholu,
- b) Ochrona dzieci i młodzieży przed przemocą w rodzinie, podejmowanie działań w przypadku stwierdzenia faktu przemocy,
- c) Informowanie mieszkańców o obowiązujących przepisach prawnych w zakresie przemocy w rodzinie,
- d) Pokrycie kosztów szkoleń dotyczących współpracy służb i instytucji związanych z wdrożeniem procedur interwencji w przypadkach przemocy w rodzinie,
- e) Dofinansowanie szkoleń i kursów członków GKRPA, pracowników socjalnych i Policji służących podnoszeniu ich kompetencji w zakresie zagadnień związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
- f) Finansowanie programów o tematyce profilaktyki uzależnień realizowanych w szkołach, świetlicach oraz na koloniach letnich organizowanych dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występuje problem alkoholowy oraz finansowanie ich pobytu na tych obozach i koloniach.
- g) Finansowanie kosztów funkcjonowania młodzieżowych klubów profilaktycznych działających w Gminie Hyżne (wyposażenie, media, remonty, opieka itp.)

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Picie alkoholu, palenie tytoniu, używanie narkotyków wśród ludzi młodych to coraz bardziej popularne zjawisko. Zachowanie takie należy eliminować, prowadzić wśród młodzieży akcje uświadamiania i informowania o szkodliwości stosowania tych używek. Najlepszą formą będzie profilaktyka, czyli tworzenie programów edukacyjnych prowadzonych szczególnie w szkołach. Celem jest zwiększenie świadomości i wiedzy wśród dzieci i młodzieży na temat używek i uzależnień. Proponowane jest tutaj wsparcie finansowe dla realizacji Szkolnych Programów Profilaktycznych. Podobnie jak w latach poprzednich w Gimnazjum będzie realizowany program „Siedem kroków” oraz konkurs wiedzy o alkoholizmie, narkomanii, AIDS, niktynie pt. „Zdrowie mamy tylko jedno”. W sołectwach tak jak w latach poprzednich będą prowadzone młodzieżowe świetlice profilaktyczne, w których młodzież pod okiem opiekuna będzie mogła spędzać wolny czas na innego rodzaju zajęciach.

1) Zadania programu:

- a) Współfinansowanie realizowanych na terenie szkół programów służących do prowadzenia edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, rozpoznawania zjawisk uzależnienia od alkoholu,
- b) Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez szkoły, a skierowanych do dzieci, młodzieży, rodziców, pedagogów i nauczycieli.
- c) Organizacja imprez bezalkoholowych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu, skierowanych do dzieci i młodzieży.
- d) Współfinansowanie zakupu nagród dla dzieci i młodzieży szkolnej w konkursach profilaktycznych, dotyczących problemu uzależnień.
- e) Wspieranie różnych form kultury fizycznej oraz innych społecznie akceptowanych rodzajów działalności związanych z propagowaniem zdrowego i abstynenckiego stylu życia- realizacja na bazie klubów sportowych programów psychologiczno - profilaktycznych zmieniających zachowania dzieci i młodzieży w zakresie gospodarowania czasem wolnym.
- f) Prowadzenie młodzieżowych klubów profilaktycznych na terenie gminy.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Wśród instytucji publicznych działających w zakresie profilaktyki uzależnień ważnym partnerem dla gmin są stowarzyszenia zajmujące się problematyką oraz kluby abstynenckie jako miejsca, prowadzenia trzeźwego i zdrowego stylu życia dla uzależnionego i jego rodziny. Zaleca się, aby poza uczestnictwem w profesjonalnej formie leczenia - pacjenci uzależnieni uczestniczyli także w ruchu samopomocowym jakim są mitingi klubu abstynenckiego.

1) Zadania programu:

- a) Wsparcie materialne i edukacyjne dla podmiotów zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych, z usług i pomocy których korzystają mieszkańcy Gminy.
- b) Wspomaganie organizacyjne i finansowe grup wzajemnej pomocy,
- c) Ponoszenie kosztów sądowych tytułem złożonych wniosków do Sądu Rejonowego o zastosowanie leczenia odwykowego.
- d) Organizowanie konkursów i udzielenie dotacji na zadania z zakresu promocji zdrowia.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych, gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli kierować sprawy bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora. Postępowanie z tego zakresu prowadzone jest na podstawie przepisów o postępowaniu karnym. Sprawy, w których gmina występuje jako oskarżyciel publiczny odbywają się w trybie uproszczonym. Wniesienie aktu oskarżenia do sądu musi być poprzedzone przeprowadzeniem postępowania dowodowego, które należy do kompetencji policji.

1) Zadania programu:

Kontrole punktów sprzedaży i lokali gastronomicznych w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i prawa lokalnego.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

Prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu jest nowym zadaniem własnym gminy, obok działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, natomiast wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów Integracji Społecznej stanowi jedną z form realizacji tego zadania. W roku 2012 nie planuje się utworzenia Centrum Integracji Społecznej.

Rozdział V. DZIAŁALNOŚĆ GKRPA

1. Dla członków GKRPA ustala się wynagrodzenie w wysokości 10 % najniższego wynagrodzenia za:

- 1) udział w posiedzeniu komisji,
- 2) przeprowadzenie wywiadu środowiskowego,
- 3) przeprowadzenie kontroli w trzech punktach sprzedaży napojów alkoholowych,
- 4) przeprowadzenie kontroli w trzech punktach profilaktycznych,
- 5) każdorazowe reprezentowanie Komisji przed Sądem w sprawach inicjowanych przez GKRPA.

2. Zabezpiecza się również środki finansowe na:

- 1) opłatę za wydanie opinii psychologiczno-psychiatrycznej oraz opłatę sądową,
- 2) przejazdy osób uzależnionych na leczenie środkami komunikacji publicznej.
- 3) szkolenia, konferencje, delegacje,
- 4) wyposażenie biurowe.

3. Termin realizacji zadania - na bieżąco w ciągu roku.

4. Realizatorzy zadań: Urząd Gminy, GOPS, Szkoły, organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne gminy.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473 z póź. zm.) Rada Gminy corocznie podejmuje uchwałę o przyjęciu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Na realizację tego programu przeznaczone są środki uzyskane z opłat z tytułu korzystania z zezwoleń alkoholowych. Ze środków tych finansowany będzie również Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii uchwalony na lata 2013-2015.